

HET GELD VAN HENDRIK ROOSING

DOOR N.L.M. ARKESTEIJN

Het artikel van mevrouw J. van Dijk over de Roosings in het *Rotterdams Jaarboekje* 1998 bracht mij in herinnering dat ik bij mijn speurtocht in het Rotterdamse Gemeentearchief naar de gang van zaken rond de inwisseling van de Franse assignaten in 1795 de naam Roosing was tegengekomen in relatie met het graveren van een koperplaat waarmee papiergeld zou worden gedrukt. Tot nu toe echter is van dit papiergeld geen enkel exemplaar boven water gekomen.

Wat maakte in 1795 dat Rotterdamse papiergeld nodig? De intocht van de Franse troepen op 21 januari 1795 confronteerde het voorlopige stadsbestuur met het probleem van het Franse papiergeld, de zogenoemde assignaten die ter financiering van de oorlog in veel te grote hoeveelheden werden uitgegeven en daardoor snel in waarde daalden. Hierin werd de gehele soldij voor het Franse leger, van hoog tot laag, uitbetaald. Militairen en Franse burgers probeerden in Hollandse winkels daarmee van alles aan te schaffen, maar de handelaar die de assignaten aannam, liep het risico ermee te blijven zitten omdat hij zijn leveranciers er niet mee kon betalen. Op 2 februari bepaalde het provinciebestuur van Holland dat Frans papiergeld mocht worden aangenomen en ingewisseld, mits aan allerlei voorwaarden werd voldaan. Gemeentebesturen kregen het recht zelf voorlopig papiergeld uit te geven ter inwisseling van de assignaten van de burgers en ook om er de soldij rechtstreeks mee te betalen. Dit papier zou (binnen de gemeente) wel algemeen geldig zijn en zo spoedig mogelijk worden ingewisseld tegen provinciaal Hollands papiergeld, dat nog bij Johan Enschede moest worden gedrukt.

Ook Rotterdam maakte van deze gelegenheid gebruik en ging vanaf 21 februari zogenoemde recipissen uitgeven in een groot aantal verschillende coupures. Sommige daarvan werden uitsluitend gebruikt voor soldijbetalingen, andere voor de inwisseling van assignaten, sommige voor beide. Uit angst voor vervalsingen, die overigens inderdaad op 13 april werden gesignaleerd, werd besloten de beide hoogste waarden, namelijk 45 en 90 gulden